

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
15.5.2008

Diplomant: Jitka Hajná

Aprobace: ČJ-AJ/ZŠ

Recenzent*)
~~Vedoucí*)~~ diplomové práce
PhDr.Vladislav Smolka,Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Výrazy pro pojem 'cesta' v moderní angličtině a jejich kolokační omezení
(Present-day English equivalents of the Czech concept of "cesta" and their collocational restrictions)
(téma)

Diplomantka se v česky psané diplomové práci se zabývá škálou anglických výrazů zhruba odpovídajících českému pojmu *cesta* a jejich kolokabilitou. Vychází přitom ze studia teoretické literatury (pro češtinu i angličtinu) a načerpané poznatky následně konfrontuje s analýzou autentických příkladů zkoumaných spojení nalezených v excerpovaných textech. Jedná se o práci velmi užitečnou, protože volba vhodných ekvivalentních výrazů představuje pro nerodilého uživatele angličtiny značný problém a volba výrazů přirozeně s nimi kolokujících problém ještě větší.

V teoretické části autorka definuje pojem synonymie a upozorňuje na problémy spojené s vymezením a klasifikací synonym a následně se v obdobném duchu věnuje otázkám kolokability a kontextu. Přitom poměrně obsáhle cituje významné lingvistické práce věnované těmto tématům. V praktické části autorka nejprve s použitím synonymických slovníků vymezuje okruh substantiv, jimiž se hodlá zabývat, poté srovnává definice jejich významů ve třech výkladových slovnících a nakonec konfrontuje jednotlivé slovníkové definice každého výrazu s příklady nalezenými ve vlastní excerpici. V závěru kvantifikuje výskyty jednotlivých výrazů podle typu excerpovaných textů.

Práce je přehledně uspořádána a jednotlivým dílčím problémům je věnována přiměřená pozornost. Zároveň se ovšem v práci vyskytují nepřesnosti a nejasnosti. Český výraz „cesta“ je zřejmě chápán jako centrum sémantického pole, ovšem i tento výraz má v češtině řadu dílčích významů, a bylo by tedy bývalo hned na začátku vhodné provést jejich analýzu, protože se lze domnívat, že soubory anglických synonym pro jednotlivé dílčí významy budou odlišné. Autorka je si toho intuitivně vědoma, např. na str. 36 (i jinde) v komentáři k výrazu *drive* uvádí, že může mít význam konkrétní i abstraktní (*příjezdová cesta, jízda autem*). Totéž ovšem samozřejmě platí i o českém substantivu *cesta* (navíc by možná bylo vhodnější požit místo termínu *abstraktní význam* termín *dějový význam*). Jedno z dělení synonymních výrazů by mohlo být založeno právě na tom, zda mají význam konkrétní i dějový, nebo zda mohou být užity pouze v jednom z těchto významů.

Není docela jasné, jakou metodou autorka dospěla k šesti základním ekvivalentům pojmu „cesta“ (*journey, route, travel, trip, walk, way*), které následně použila pro identifikaci dalších anglických výrazů v synonymických slovnících. Počet konkrétních excerpovaných výskytů synonymních výrazů (celkem 425) se zdá být dostatečný pro stanovení jejich relativní frekvence; zda se ovšem jedná o dostatečný počet ke stanovení průkazných kolokačních omezení (vzhledem k nerovnoměrnému rozložení jednotlivých lexémů), je diskutabilní. Některé výrazy se v excerpci nevyskytly vůbec. Pokud jde o frekvenční charakteristiky výrazů v jednotlivých typech textů, bylo by žádoucí, aby jejich rozsah byl alespoň srovnatelný, v práci ovšem toto nijak okomentováno není. V závěru práce dělí autorka použitou literaturu na primární a sekundární, bylo by ovšem vhodné okomentovat, jaká kritéria pro toto rozdělení použila.

Největším problémem práce je ovšem nepříjemně častý výskyt formálních nepřesností, překlepů, jazykových chyb a ne zcela šťastných formulací. Nejprekvapivější je to u uváděných českých i anglických citací, které často nedávají díky nepřesnostem smysl (výčet prohrěšků není vyčerpávající ale pouze ilustrativní):

8 - ... *náhodné podobnosti dvou nebo více různých lexémů, t.j. majíci různou formu...*

10 - ... *in the range of context of question...*

13 - *intersubstituble*

13 - co je míněno výrazem *profesionální autor*?

13 - věta *Stejný problém rozebírají odborníci z torontské univerzity* je užitá u na začátku odstavce obsahující citaci ze zcela jiného zdroje

14-15 - v klasifikaci se 2x vyskytuje bod č. 4

16 - v *teorii synonymity*

19 - *shrug someone's shoulders*

19 - proč je *heavy smoker* charakterizováno jako příklad silné kolokace?

20 - je citován příklad z literatury (č. 9) *a few years ago*, který má reprezentovat *multi-word prepositional phrase*. Není jasné, proč by se mělo jednat o předložkovou frázi – přestože se jedná o převzatý příklad, byl by namísto alespoň stručný kritický komentář autorky DP.

22 - ... *they can occure (and have some sence)...*, ...*utterance uccures in a curturally determined...*, ... *to the maitenance...*, ...*referes...*

25 - zarážející je nepřesné uvedení bibliografie jednoho z užitých slovníků (stejně chybně je uveden i v seznamu použité literatury): *Collins Interned-Linked Dictionary of Synonyms & Antonyms*

38 - *to stay the course*

44 - *hazuarduous*

45 - *planging = plunging*

46 - co znamená zkratka P uvádějící poslední skupinu příkladů na této straně?

51 - *with old tores*

55 - *a little simplier*

Stylisticky nevhodné či formálně chybné formulace se objevují i v češtině:

11 - *prohodit slovo work za job*

15 - *autoři ... opírajíc se*

17 - *velice nezbytné*

44/45 - *Kolokací vlastní journey mnoho. / Slovo passage vlastní několik významů.*

47 - *pro větší představu*

61 - *základní vztýčný bod*

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem a vzhledem k četnosti prohrěšků i v tak zásadních částech práce, jakými jsou citace odborné literatury, hodnotím předloženou práci známkou **dobře**.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: - dobře-

Vladislav Lavelle
podpis oponenta diplomové práce

15.5.
V Českých Budějovicích dne 2008.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------